

Resultat

Kommunernas hantering av läs- och skrivsvårigheter

Dyslexiförbundet FMLS

Föräldraföreningen för Dyslektiska Barn (FDB)

Inläsningstjänst

2013-08-31

Om undersökningen

- ▶ Syftet med undersökningen var att kartlägga hanteringen av läs- och skrivsvårigheter/dyslexi på kommunal nivå.
- ▶ Studien riktar sig till Sveriges 100 största kommuner, där den som ansvarar för kommunens hantering av läs- och skrivsvårigheter har fått besvara en webbenkät. Svaren för de enskilda kommunerna redovisas separat.
- ▶ Ett register över ansvariga för kommunens arbete med läs- och skrivsvårigheter i grundskolan byggdes upp genom telefonkontakt med samtliga kommuner.
- ▶ Det finns variationer i hur tydligt ansvaret i frågan åligger specifika personer och enkäten har i flera kommuner internt vidareförmedlats till annan person som uppfattats vara mer lämpad att besvara frågorna.
- ▶ Totalt genomfördes 72 internetintervjuer under perioden 13 maj – 4 juni 2013. Svarsfrekvensen var därmed 72%

Slutsatser

- ▶ Hälften har handlingsplan/ger direktiv till skolorna
 - ▶ I 46 procent av kommunerna finns en handlingsplan eller ges direktiv till kommunens skolor gällande läs- och skrivsvårigheter/dyslexi.
 - ▶ Direktiv är vanligare i mindre än i större kommuner.
 - ▶ I de fall det finns direktiv så förmedlas de i flertalet kommuner till samtliga grundskolor.
 - ▶ Uppfattningen är också att direktiven följs av skolorna, men i många fall görs inte en sådan uppföljning.
- ▶ Upptäckt prioriterat
 - ▶ I direktiven behandlas främst frågan om upptäckt av läs- och skrivsvårigheter.
 - ▶ Nästan lika många arbetar med hur svårigheterna kan förebyggas och ger exempel på stödinsatser.

Slutsatser

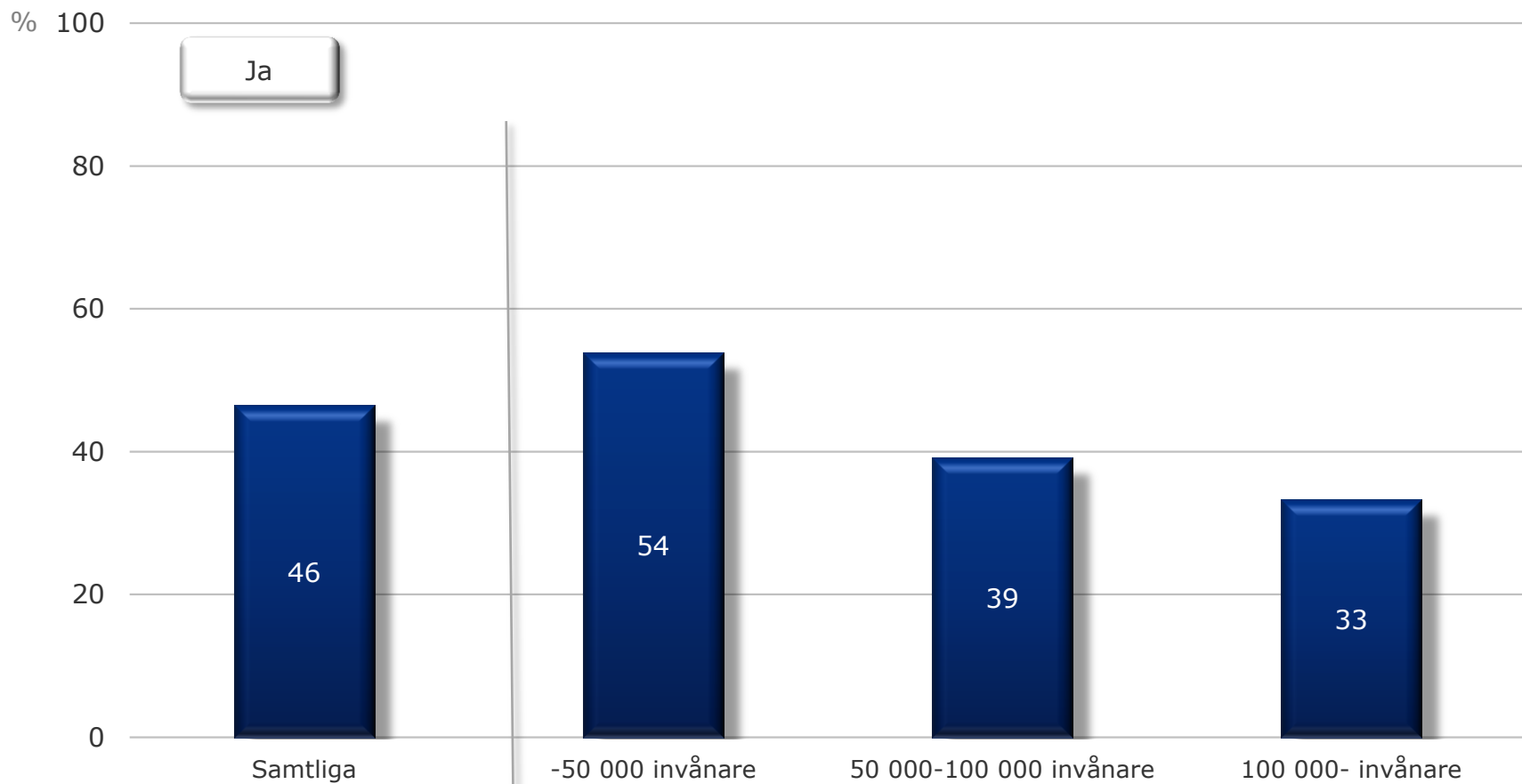
- ▶ En tredjedel screenas aldrig under grundskoletiden
 - ▶ I nästan hälften av kommunerna görs screening för läs- och skrivsvårigheter i förskoleklass och två av tre gör det senast i andra klass, men i en tredjedel av kommunerna görs ingen screening av eleverna under grundskolan.
 - ▶ Screening görs i vissa kommuner i varje årskull, men det finns en tendens till ökad screening i inledningen av mellanstadiet respektive högstadiet.
- ▶ Utredningstiden för en diagnos är längst i de större kommunerna
 - ▶ I endast 19 av 72 kommuner görs en dyslexiutredning inom 8 veckor
 - ▶ I genomsnitt är väntetiden för en dyslexiutredning 22 veckor.
 - ▶ Väntetiden är påtagligt längre i de största kommunerna – i vissa fall i upp till två år! I flera kommuner görs ingen utredning alls.
- ▶ Tillgången till inlästa läromedel särskilt låg
 - ▶ I endast knappt hälften av kommunerna har eleverna tillgång till dator eller inlästa läromedel vid behov.
 - ▶ Tillgången till inlästa läromedel är särskilt låg i större kommuner.
 - ▶ I tre av fyra kommuner har alla elever med läs- och skrivsvårigheter tillgång till rättstavningsprogram och verktyg för talsyntes.

Slutsatser

- ▶ Fortbildning är generellt åsidosatt
 - ▶ Fortbildning av lärare är vanligare beträffande pedagogiska verktyg än beträffande pedagogik mot elever med läs- och skrivsvårigheter
 - ▶ Fortbildning är vanligare i kommuner som har en handlingsplan
- ▶ Skoldatatek vanligt kommuner som har en handlingsplan
 - ▶ Sju av tio kommuner har Skoldatatek
 - ▶ Skoldatatek är det vanligaste sättet att sprida kompetens kring dessa frågor

Knappt hälften av kommunerna har handlingsplan

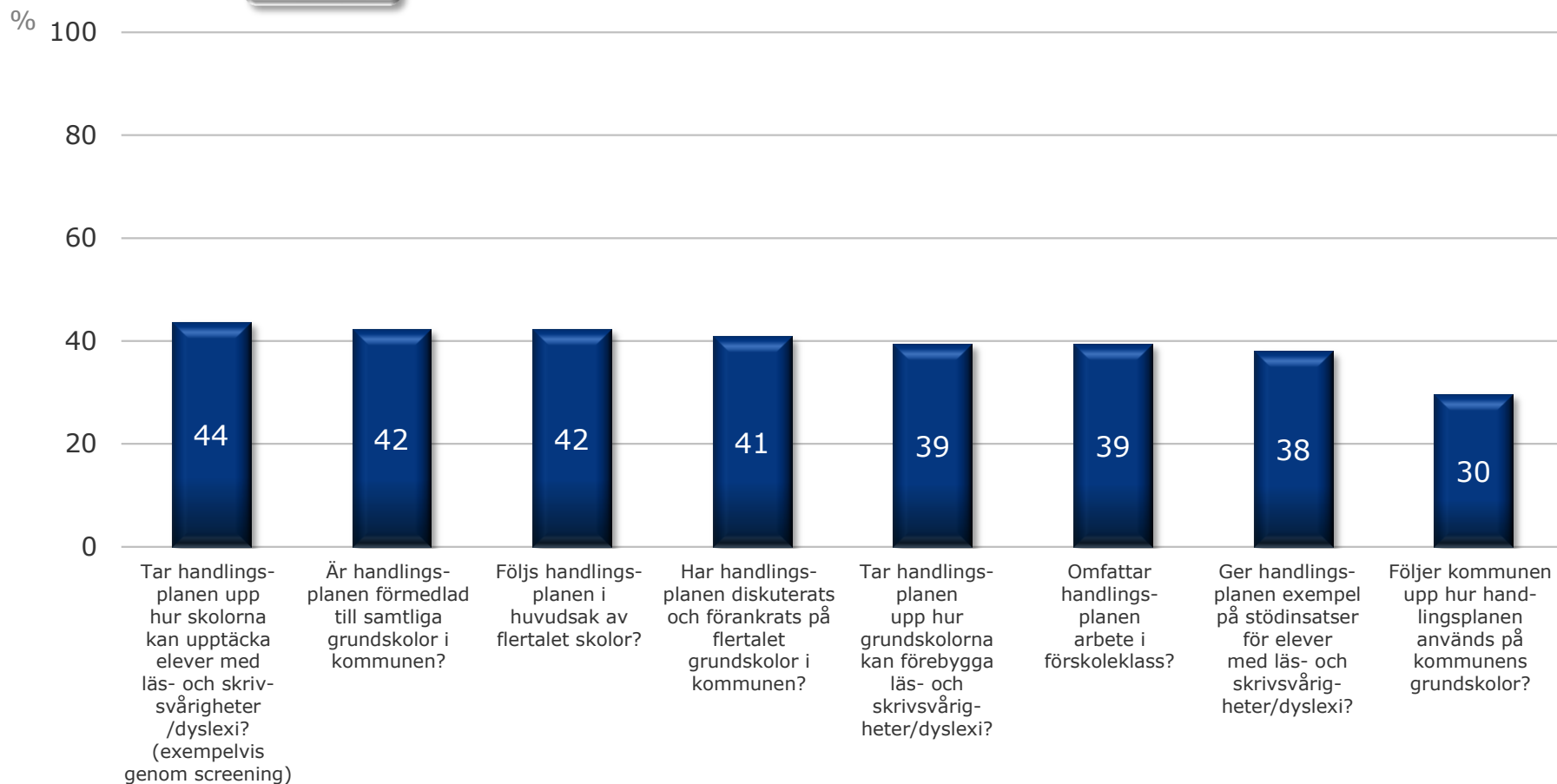
Har kommunen fastlagt en handlingsplan eller gett några direktiv till sina grundskolor gällande läs- och skrivsvårigheter/dyslexi?

Bas: Samtliga intervjuer
augusti 2013

Handlingsplanerna omfattar oftast flera områden - uppföljning brister dock

Ja

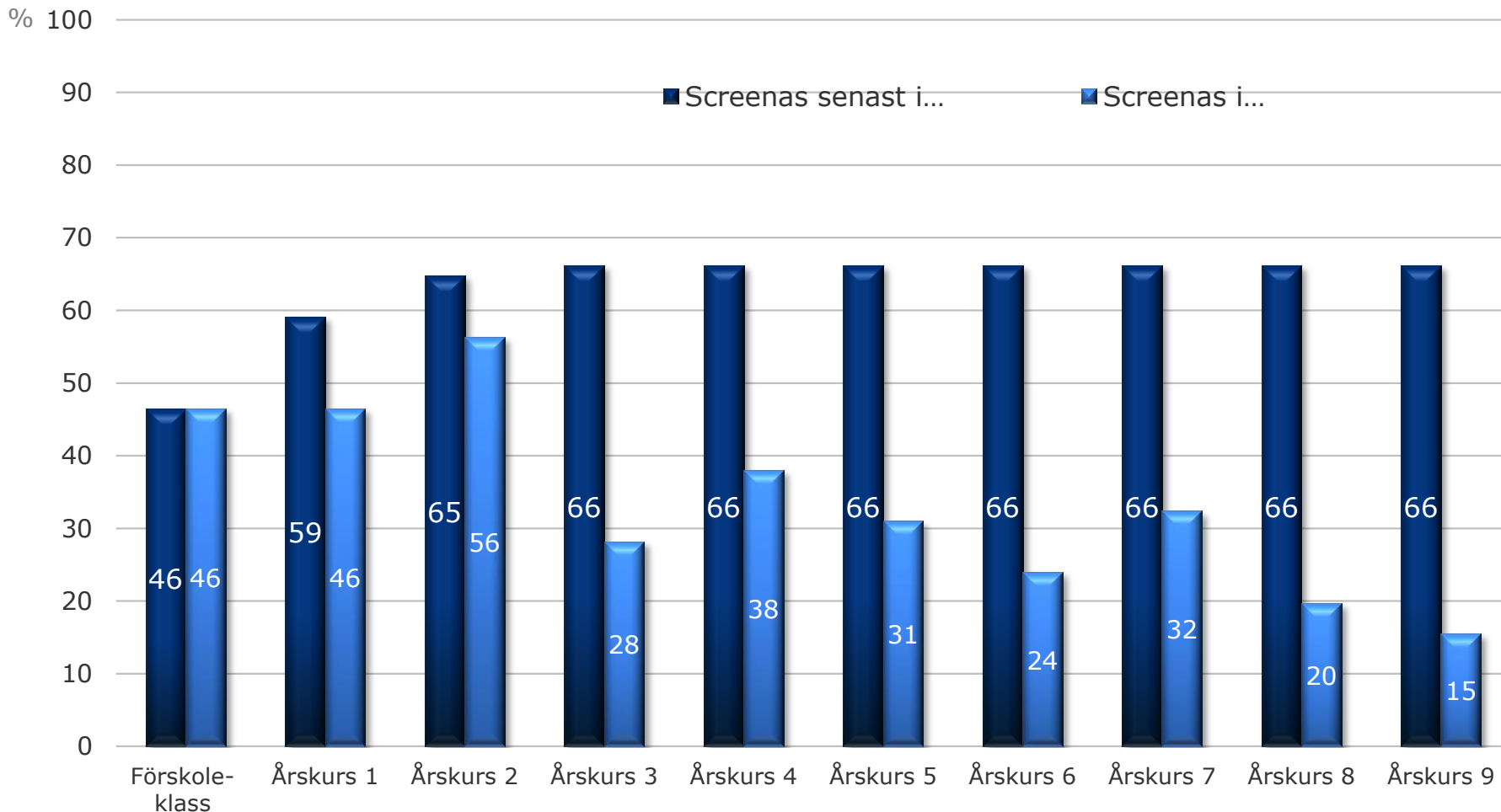

Bas: Samtliga intervjuer (där 46% har svarat att de har handlingsplan)

augusti 2013

34 % av kommunerna har ingen centralt beslutad screening

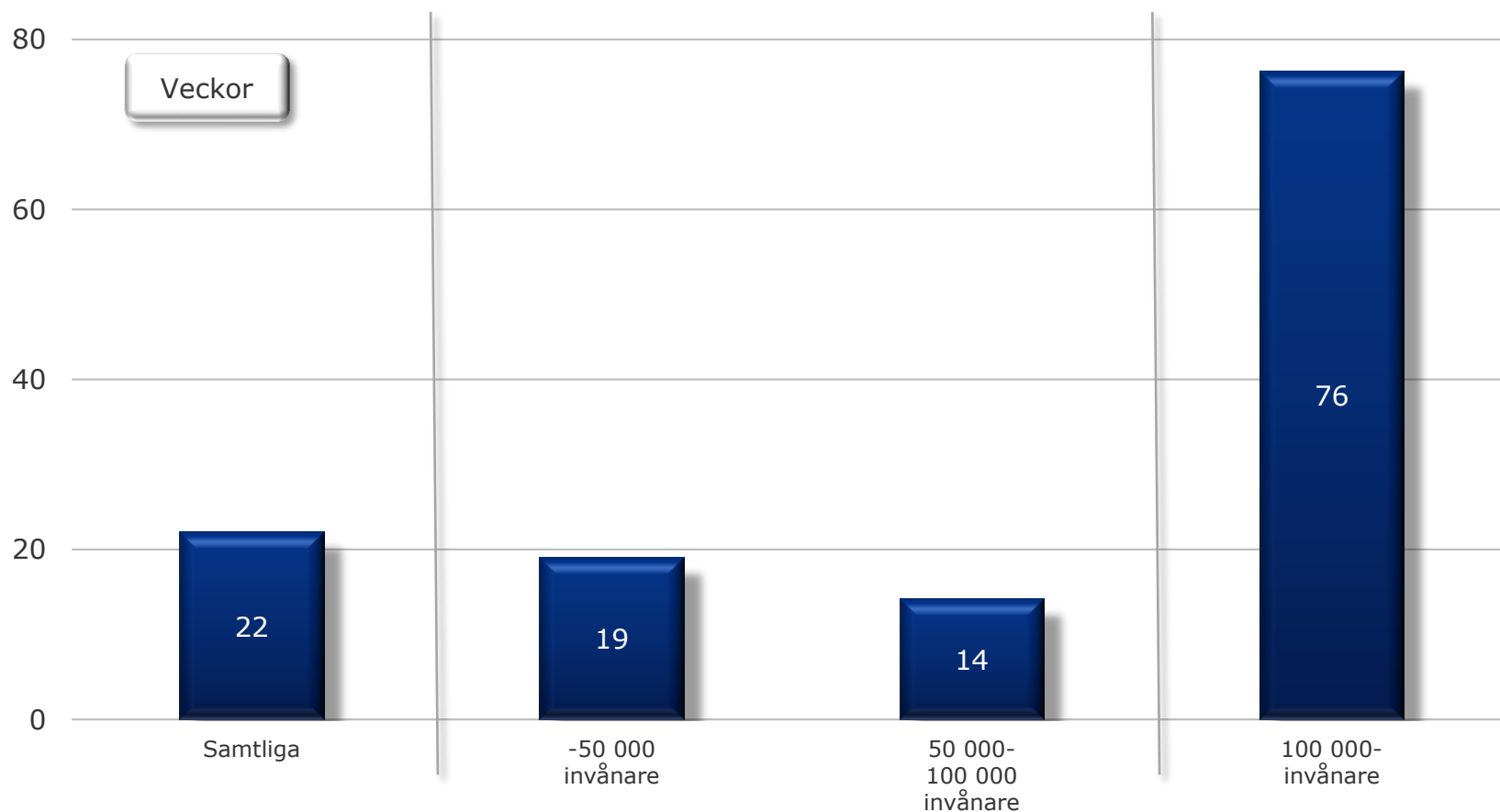
I vilka årskurser screenas elever för läs- och skrivsvårigheter/dyslexi? (FLERA SVAR MÖJLIGA)

Bas: Samtliga intervjuer
augusti 2013

Lång väntetid på utredning i stora kommuner

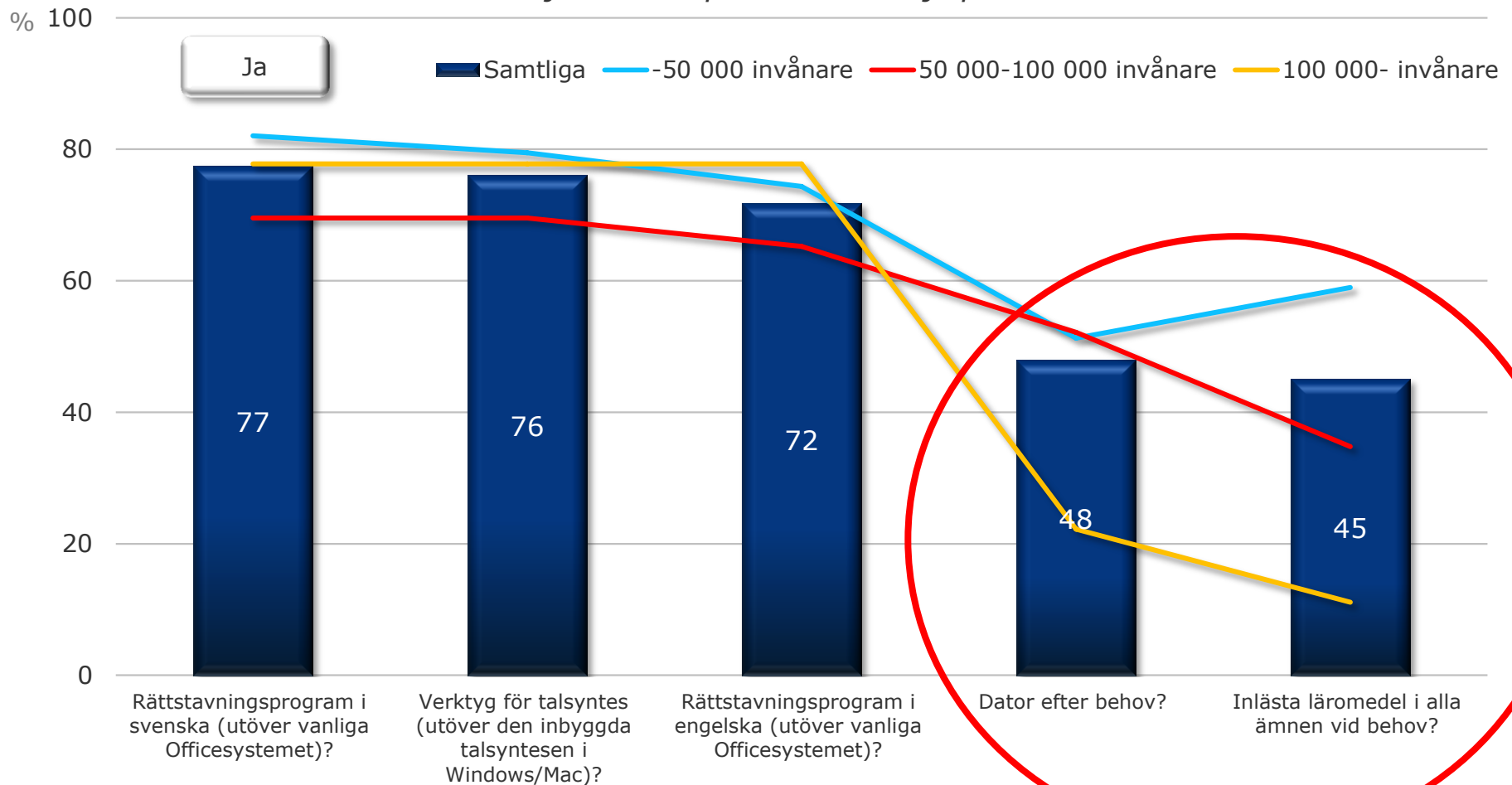
Hur lång är väntetiden i snitt för en dyslexiutredning i kommunen?

Bas: Samtliga intervjuer
augusti 2013

Stora kommuner är särskilt dåliga på att säkerställa tillgången till inlästa läromedel och datorer

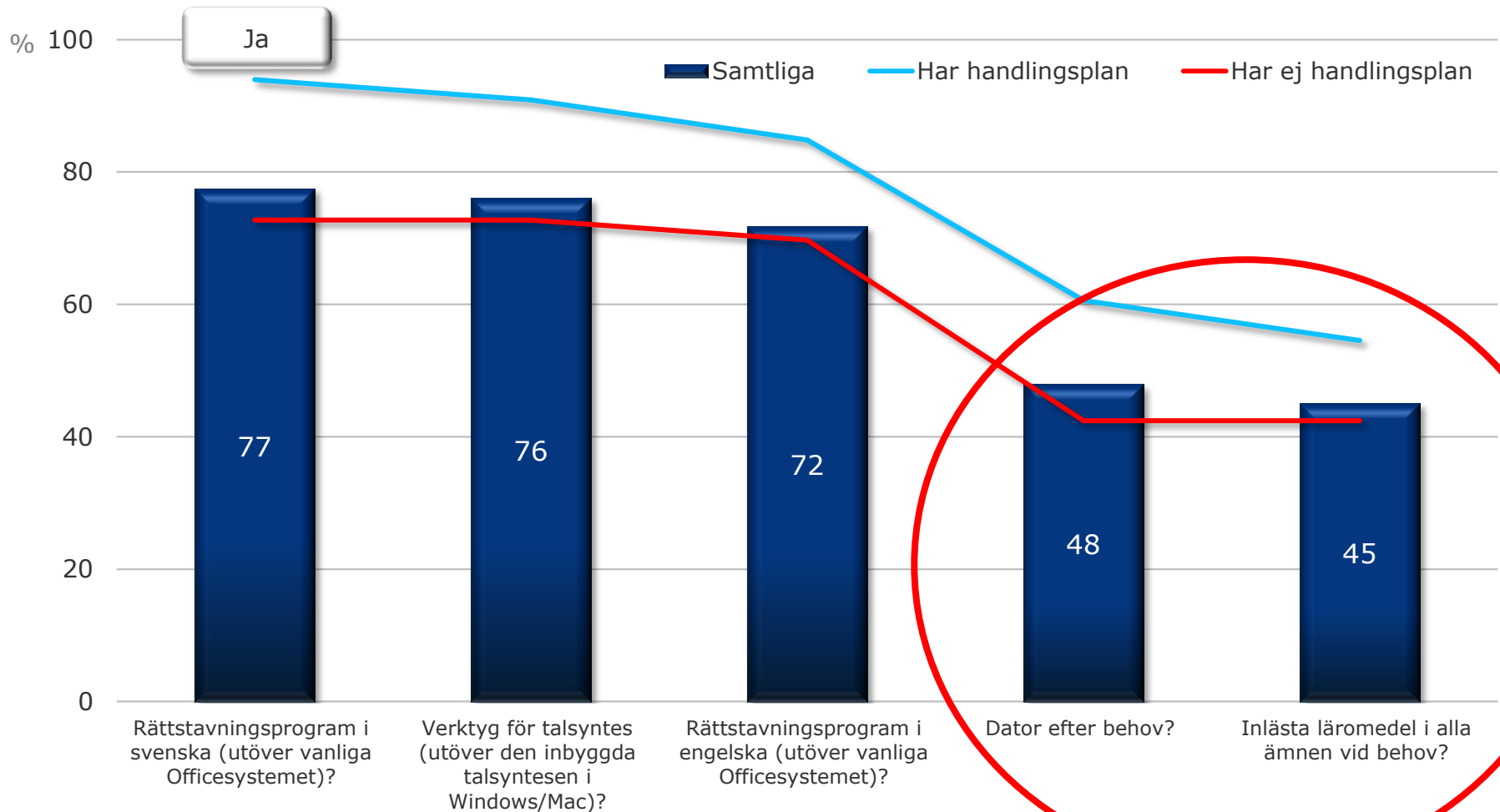
Har alla elever med läs- och skrivsvårigheter/dyslexi i kommunens grundskolor tillgång till följande kompensatoriska hjälpmedel?

Bas: Samtliga intervjuer
augusti 2013

Generellt bättre tillgång till hjälpmedel i kommuner med handlingsplan

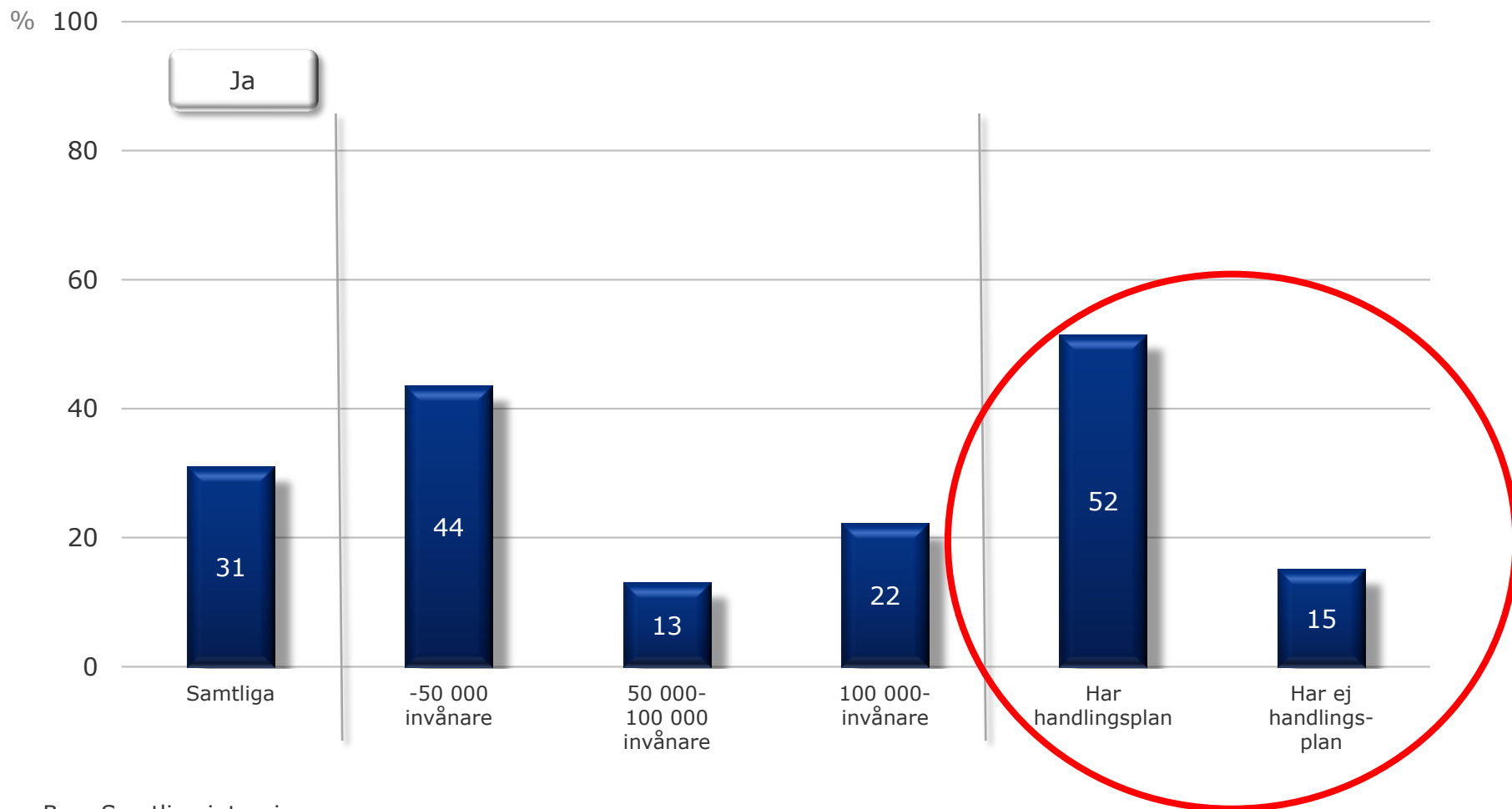
Har alla elever med läs- och skrivsvårigheter/dyslexi i kommunens grundskolor tillgång till följande kompensatoriska hjälpmedel?

Bas: Samtliga intervjuer
augusti 2013

Fortbildning om anpassning av pedagogik sker endast i en av tre kommuner - Handlingsplan viktigt

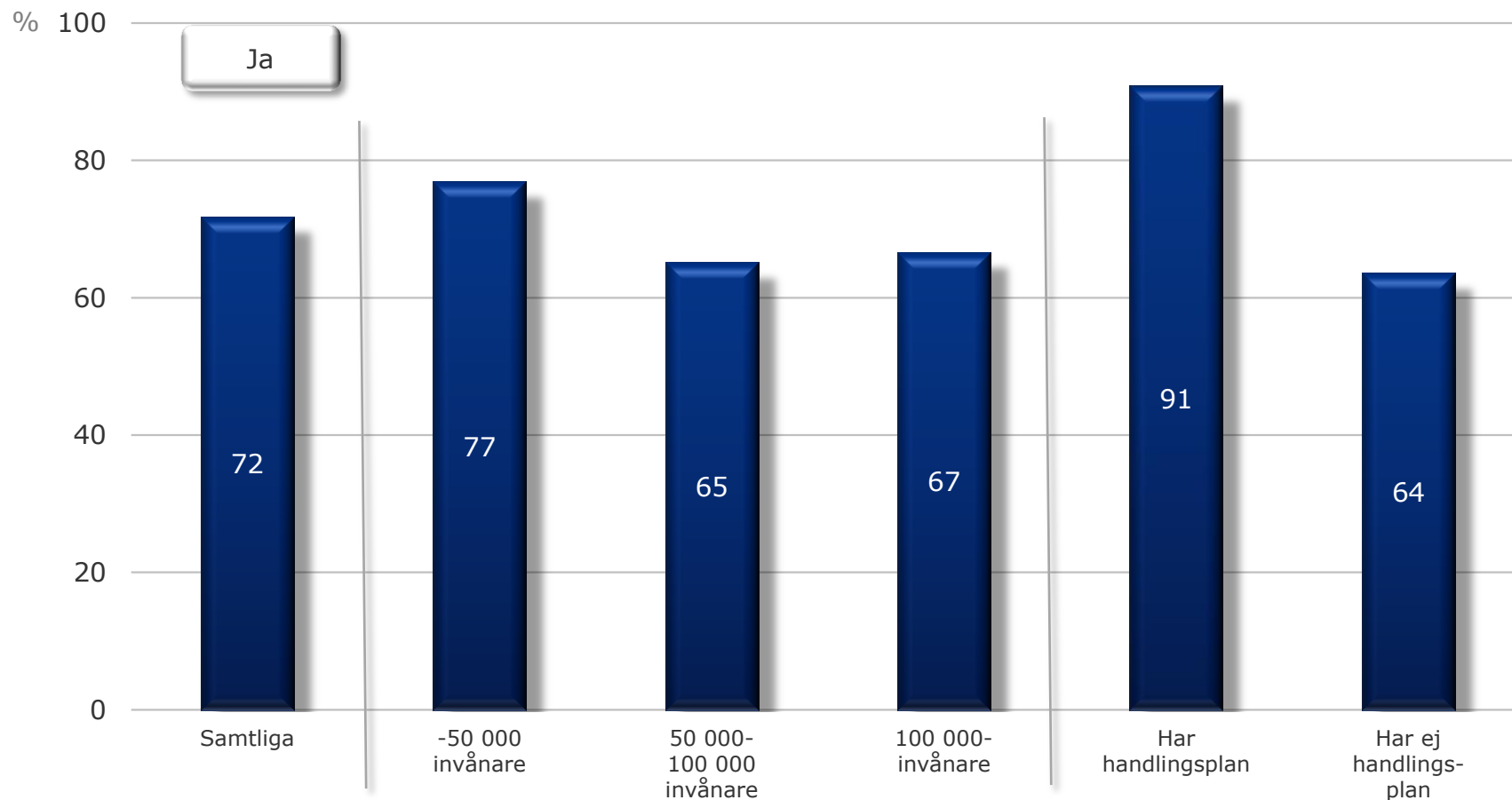
Har kommunen genomfört fortbildning av samtliga lärare/skolpersonal om anpassning av pedagogiken för elever med läs- och skrivsvårigheter/dyslexi?

Bas: Samtliga intervjuer
augusti 2013

En av tre kommuner erbjuder ingen fortbildning av lärare och specialpedagoger

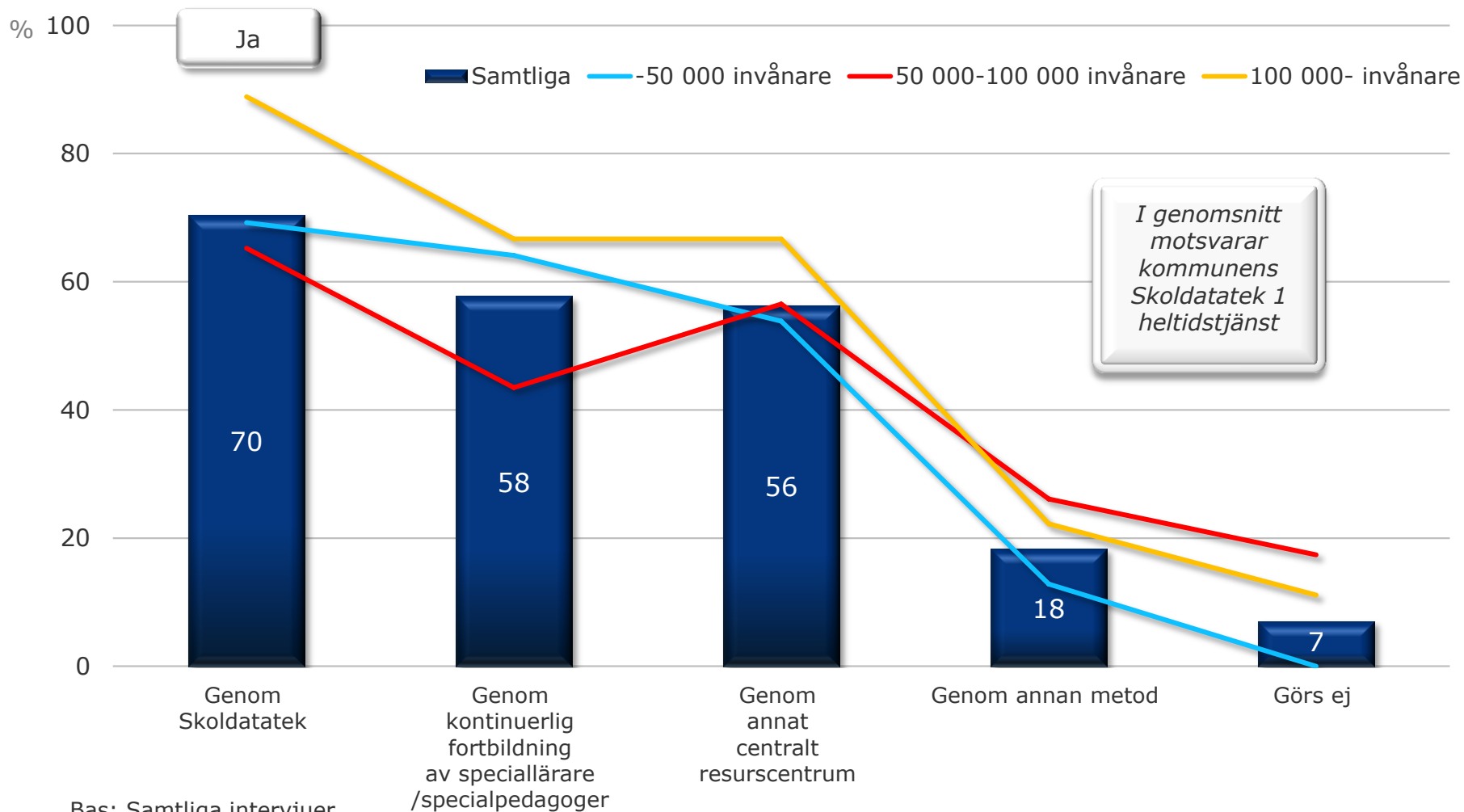
Har kommunen genomfört fortbildning av lärare och speciallärare/specialpedagoger kring användning och handhavande av kompensatoriska hjälpmedel?

Bas: Samtliga intervjuer
augusti 2013

Skoldatatek vanligaste sätt att säkerställa kompetens

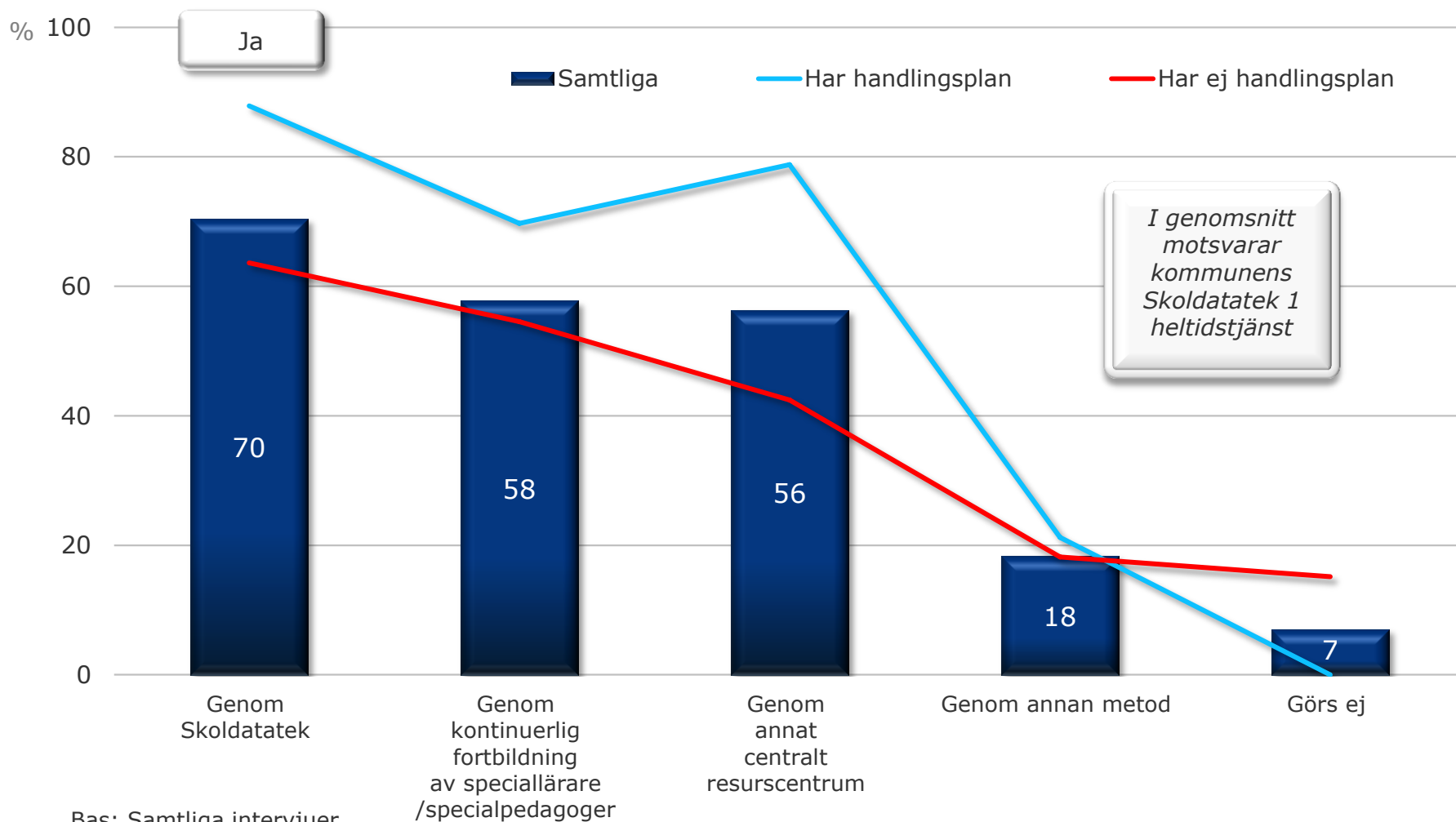
Hur säkerställs kompetensen i frågor kring elever med läs- och skrivsvårigheter/dyslexi i kommunen?
(FLERA SVAR MÖJLIGA)

Bas: Samtliga intervjuer
augusti 2013

Handlingsplan ger större kompetensspridning

Hur säkerställs kompetensen i frågor kring elever med läs- och skrivsvårigheter/dyslexi i kommunen?
(FLERA SVAR MÖJLIGA)

Bas: Samtliga intervjuer
augusti 2013